Telefonía e móbiles

PENSA

España converteuse nun dos países de Europa en que a telefonía móbil ten maior grao de aceptación. Os teléfonos móbiles son omnipresentes e, de feito, desde o 31 de marzo de 2006, en España hai oficialmente máis liñas de teléfono móbil que habitantes. Segundo cifras de outubro de 2021, o número de liñas de telefonía móbil para comunicación persoal ascende a 47 234 254, sendo a taxa de penetración de 117,6 liñas por cada 100 habitantes.

O fenómeno da telefonía móbil en España experimentou un auxe espectacular nos últimos anos. En concreto, entre menores, o uso do móbil aumentou enormemente ata alcanzar o 94% aos 15 anos. Á revolución tecnolóxica que supuxo o nacemento da telefonía móbil, hai que sumar o seu fenómeno social.

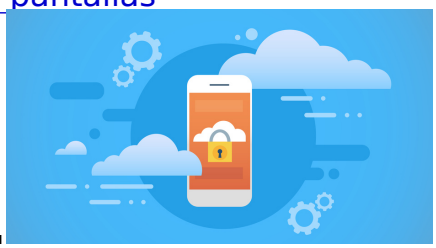
Pero non todo son vantaxes, o seu uso tamén orixina perda de relacións afectivas de calidade, de comprensión lectora, hiperexcitación, estados de depresión, frustración, insomnio, ansiedade, dependencia ou adicción, moitas veces vinculados ao uso das redes sociais. Alén de numerosos residuos electrónicos pola maneira cada vez máis rápida de consumir tecnoloxía. Nos últimos anos tamén afloraron algúns casos de adicción ao móbil e actualmente os expertos están a estudar se o móbil se pode converter na nova droga para os mozos.

Nunha familia actual podemos descubrir que cada persoa ten un determinado teléfono móbil. A telefonía móbil pasou a ocupar un papel fundamental na vida cotiá da infancia e da mocidade, converteuse nunha nova forma de comunicación e información, así como o lecer.

Por iso é importante usalo ben, con moderación, e prolongar a súa vida todo o posible.

Ver ficha Teléfonos e móbiles

Ver ficha Dispositivos e pantallas

SABÍAS QUE...

A diferenza entre un teléfono móbil ou un fixo empeza a ser confusa. As tecnoloxías inalámbricas xa permiten que un teléfono móbil poida utilizar a rede fixa cando se atopa nun espazo onde hai cobertura WI-FI e que, cando salga desa contorna, engánchese á rede da súa operador móbil.

ONDE EXISTEN MÁIS DIFERENZAS É NOS DISTINTOS TIPOS DE TERMINALES MÓBILES

Os teléfonos móbiles teñen diferentes variantes con determinadas características. Os dispositivos diferéncianse fundamentalmente pola súa capacidade de memoria, o seu cámara de fotos e as súas funcións. Polas prestaciones que ofrecen, podemos distinguir entre:

- Móbiles convencionais: na actualidade, separadamente de realizar chamadas de voz e enviar mensaxes de texto, estes teléfonos móbiles dispoñen de cámaras de fotos, grabación de vídeo, xogos, alarma, calculadora e acceso WAP.
- Teléfonos intelixentes: son a evolución dos dispositivos multimedia, con conexión total a Internet, telefonía IP, cámara, reproductores de MP3, sistema de navegación e videoconsola. A estes móbiles chamóuselles intelixentes ou Smartphones.

Un Smartphone é un tipo de teléfono móbil construído sobre unha plataforma informática móbil, con maior capacidade de almacenar datos e realizar actividades, semellante á dunha minicomputadora, e cunha maior conectividad que un teléfono móbil convencional.

INFORMACIÓNS DE INTERESE

SEGURIDADE E MÓBILES

No que se refire ás medidas de seguridade, cando compramos un aparello dispoñemos de dous niveis de protección: o número de identificación persoal ou

código PIN e o número de identificación do terminal ou IMEI. O PIN é un código de catro díxitos que se solicita nada máis acender o móbil e pode bloquear o teléfono si, ao terceiro intento, introdúcese un PIN incorrecto, sempre que manteñas activa esta opción do teléfono. Anota os datos do teu teléfono, o código de identificación ou IMEI (si non o coñeces, na maioría dos teléfonos só tes que marcar *#06#), o código de seguridade do equipo (si utilízalo) e o código PIN da túa tarxeta SIM. En caso de roubo, estes datos facilitarán o labor de identificación e evitarán que alguén poida volver utilizalo.

Actualmente, o roubo de móbiles converteuse nun dos principais motivos de denuncia. Por esta razón, convén adoptar unha serie de medidas de seguridade para evitar no posible que se poida utilizar o noso móbil no caso de que sexa roubado.

FRAUDES NO MÓBIL

É posible que nalgunha ocasión haxas recibidos mensaxes no teu móbil que che ofrecen descargar «gratis» unha melodía, darche de alta nun logo «gratuito», pedirche que respondas á mensaxe porque «hai unha persoa» que che quere dicir algo ou ensinarche unha foto, etc. Todas estas mensaxes poden ser, na maioría de casos, enganos que che derivan a servizos de pago moi caros. Non respondas nunca a estas mensaxes.

Hai algunhas prácticas perigosas que se poden derivar do uso do móbil:

1. **Grooming**

É un tipo de estratexia de acoso sexual a persoas menores por medio de Internet. Consiste en gañarse a súa confianza, para máis tarde, e case sempre por medio do chantaje, obter concesións de índole sexual, que van desde unha imaxe ata un encontro en persoa. Por ser a práctica máis estendida, adóitase chamar así a todo tipo de acoso sexual de adultos a menores en Internet.

2. **Ciberbullying**

É o hostigamiento psicolóxico intencionado e reiterado por medio das TIC (Internet e telefonía móbil principalmente) entre iguais. Aínda que pode darse entre persoas adultas e menores, ou ter matices sexuais, o término úsase en xeral para os casos

nos que os participantes teñen idades similares. Pode producirse tanto no ámbito escolar como fose do mesmo.

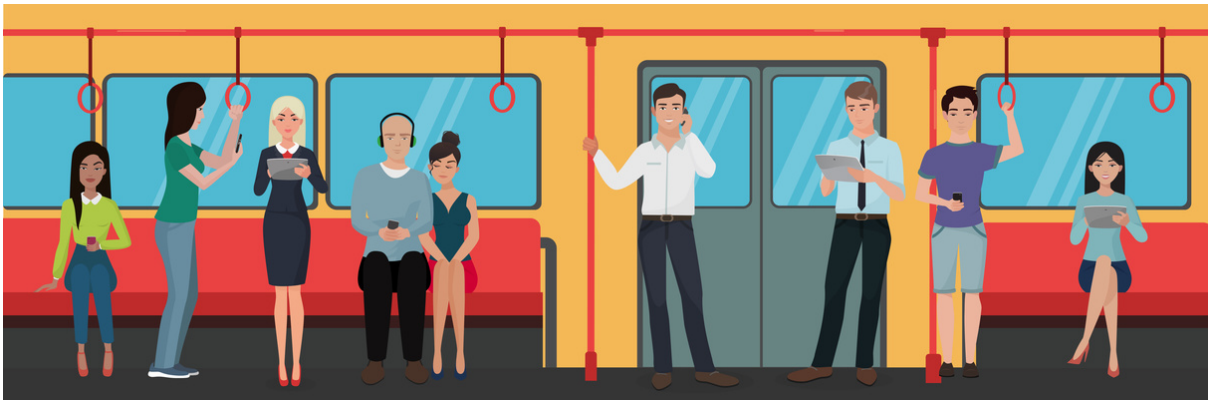
O término ?ciberacoso? pode referirse tanto ao cyberbullying como o grooming.

3. **Sexting**

Consiste na difusión ou publicación de contidos (principalmente fotografías ou vídeos) de tipo sexual, producidos polo propio remitente, utilizando para iso o teléfono móbil ou outro dispositivo tecnolóxico. As fotografías ou vídeos de contido sexual, en mans da persoa inadecuada, poden constituír un elemento para extorsionar ou chantajear ao protagonista das imaxes.

QUE PODO FACER EU??

CONSELLOS PARA A COMPRA DUN MÓBIL E CONTRATO DE TARIFAS

- Dirigirse a una tienda o página web especializada.
- Comparar entre las distintas ofertas de terminales y de compañías.
- Fijarse en la autonomía de la batería, dimensiones, peso, fiabilidad, servicio técnico y garantía.
- Buscar diversas opiniones en Internet sobre los modelos en los que estás interesado o interesada.
- Valora comprarlo de segunda mano, no sólo es más barato, si no que así alargas la vida de tecnología en perfecto estado que se puede seguir usando sin generar más residuos electrónicos.
- Ver ficha Reciclaxe de diversos materiais
- Ver ficha Consumo Enerxético en Novas Tecnoloxías - Contaminación Dixital

Antes de contratar cunha compañía de telefonía móbil, é importante coñecer a cobertura das súas redes, os prezos do móbil, as tarifas para mozas, os plans especiais, etc.

Preciar. Pódese aforrar moito diñeiro si elíxese o plan de chamadas que mellor se axusta ás nosas necesidades. Hai que comparar as tarifas e reflexionar sobre os hábitos de consumo, o que pode orixinar un cambio do plan dentro da compañía actual ou un cambio de compañía.

Doutra banda, o roaming refírese á posibilidade de que un dispositivo inalámbrico utilice unha cobertura de rede distinta da principal. É unha acepción adoptada no mundo das telecomunicaciones para definir a unha acode usuaria de telefonía móbil que, estando nun país estranxeiro, efectúa unha chamada ao país de orixe ou a recibe desde este. Ata hai pouco tempo, este tipo de chamadas adoitaban saír moi caras, pero o Consello da Unión Europea e o Parlamento Europeo, tras varias idas e vindas, finalmente puxéronse de acordo e acabaron cos custos adicionais por itinerancia dentro da Unión Europea. Acódea usuaria non pagará de máis polas chamadas de teléfono, as mensaxes electrónicas ou a navegación a través de Internet, con algúns límites establecidos, sobre todo no aspecto da navegación, dos que che debes informar antes de viaxar para non levarche algunha que outra sorpresa na factura.

Con respecto ao roaming debemos ter en conta que, en países como Andorra, Suiza, etc. que non forman parte da UE e en augas internacionais, continúan aplicando os custos adicionais por itinerancia segundo compañía telefónica e zonas.

Modalidade: contrato ou tarxeta

Unha vez elixido o modelo de móbil, hai que informarse das diferentes modalidades de tarifas: contrato ou tarxeta prepago. A tarxeta cómprase en moitos establecementos. O prezo que se paga é o que se carga ao móbil. Unha vez consumido o saldo, só se poderán efectuar chamadas e enviar mensaxes si recárgase outra vez.

O contrato é máis parecido á factura do teléfono fixo: cóbrase mensualmente e cárgase a un número de conta bancaria.

CONSELLOS DE UTILIZACIÓN

- Apaga o teu móbil cando vaias ao teatro, ao cine, enexposicións, conferencias etc. Si lévalo ao centro educativo, tamén debe estar apagado durante as clases e poida que tamén no recinto do centro segundo o seu Reglamento de Réxime Interior.
- Nos medios de transporte: bus, coche, taxi... procura non utilizalo si non é imprescindible. En caso de conducir calquera vehículo, deberás recordar que o seu uso está prohibido.
- Evita levar o móbil permanentemente pegado ao corpo. Si podes, é mellor que uses auriculares adaptados ou sistemas de mans libres para falar mantendo o teléfono afastado da cabeza e o corpo.
- Non usar o móbil cando o sinal de cobertura é baixa, ou dentro do coche, pois aumenta a potencia das súas emisións.
- O móbil non é un juguete; evita que os usen os nenos máis pequenos.
- Si podes, usa móbiles de baixa radiación.
- Non cambies innecesariamente de aparello, xa sabes que o desecho de móbiles é unha fonte de contaminación.
- Aínda que pareza que todas as compañías de telefonía móbil ofrecen o mesmo, hai diferenzas. É importante coñecer antes de comprar.

- Si recibes mensaxes no teu móbil que che ofrecen descargar «gratis» unha melodía, pedirche que respondas á mensaxe porque «hai unha persoa» que che quere dicir algo, etc. Todas estas mensaxes son enganos e derívanche a servizos de pago moi caros na maioría dos casos. Non respondas nunca.
- Dá o teu número de teléfono só aos amigos ou amigas que coñeces no mundo real. Tampouco debes poñer o teu número no teu perfil de redes sociais.
- Ten coidado si compartes as túas fotos con outras persoas. As imaxes poden ser cambiadas ou compartidas con persoas que non desexas.
- Mediante o Bluetooth podes compartir contidos como fotos, arquivos e música. É importante ter en conta que debes bloquear o Bluetooth cando non o esteas utilizando para que ninguén acceda aos teus contactos.
- Si recibes textos non desexados ou insultantes, debes comunicarllo á túa nai, pai ou titor/a legal e estes a o proveedor do servizos, ata á policía si é necesario.
- Bloquea o teu móbil cando non o esteas usando para evitar que, si pérdelo ou cho rouban, poidan chamar, acceder a Internet ou enviar mensaxes desde o teu número.

Redes sociais e a súa linguaxe

No último tempo sinalouse ás novas tecnoloxías como responsables das deficiencias na aprendizaxe das novas xeracións. Un dos temas que máis se está debatendo é si internet prexudica ou non contra a ortografía dos seus usuarios.

Internet impacta de moitos xeitos na ortografía das persoas: creando registros verbales novos, como o código simplificado de mensaxes por WhatsApp ou SMS, chats e foros en liña, acollendo o xeito de escribir sen acentúes, signos de puntuación, con consonantes ou vocales prescindibles, con emoticonos, etc.

Esta forma de escribir veuse adoptando desde fai tempo e deu como resultado unha gran transformación do idioma. Aínda que estas abreviaturas non forman parte da gran lista aceptada polo Dicionario da Real Academia Española, están permitidas ou son válidas porque pertencen ao Dicionario SMS, creado pola Asociación de Usuarios de Internet Asociacion de Usuarios de Internet como unha iniciativa para reflectir a linguaxe chat que xurdiu do uso dos teléfonos móbiles.

PARA SABER MÁIS...

- Guías para un bo uso do móbil e as redes sociais
- Aprender a convivir co móbil
- Guía para pais e educadores sobre o uso seguro de Internet, móbiles e videoxogos
- Guía para mozos e adolescentes sobre o bo uso das tecnoloxías
- Guía de seguridade nas redes sociais
- Dereitos do usuario de telecomunicacións
- Servizo de atención a adiccións tecnolóxicas (Madrid)
- Brigada de Investigación Tecnolóxica da Policía
- Grupo de Delitos Telemáticos da Garda Civil

Outros recursos:

- CROMO
- Ideas que inspiran
- Ministerio de Sanidade
- Ministerio de Industria e Turismo
- Secretaría de Estado de Telecomunicacións e para a Sociedade da Información e a Axenda Dixital
- Comisión Nacional dos Mercados e a Competencia
- Organización Mundial da Saúde
- Seguridade nos dispositivos móbiles. Smartphones e Tabletas
- O sexting, moda perigosa e evitable
- Jóvenes y nuevas tecnologías: ¿cómo trasmitir espíritu crítico?
- ¿Qué culpa tiene Internet?
- ¿Cómo afecta el Uso del ciberlenguaje al aprendizaje?
- Secretaría de Estado de Telecomunicaciones y para la Sociedad de la Información y Agenda Digital
- Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia
- Red de Educación del Consumidor: Da en la diana por tu seguridad
- Agencia Catalana del Consum
- Eusko Jaurlaritzako Kontsumo Zuzendaritza
- Instituto Galego de Consumo
- Organización Mundial de la Salud